Lietas Nr. C17128313
Lietas arhīva Nr. C-1283-13/07

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jūrmalā, 2013.gada 3.decembrī

Jūrmalas pilsētas tiesas tiesnese B.Horuna,

rakstveida procesā izskatījusi civillietu AS „Citadele banka" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu, konstatēja

Aprakstošā daļa

2013.gada 9.septembrī AS „Citadele banka" (turpmāk – prasītāja) iesniedza Jūrmalas pilsētas tiesā iesniedza prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par parāda piedziņu pret /pers. B/ un /pers. C/ (turpmāk – atbildētājas).

Prasītāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 24., 33.pantu, 41.panta pirmo daļu, 127.panta pirmo daļu, 195.pantu, 250^{19}.panta otro daļu, 250^{20}., 250^{21}.pantu un Civillikuma 1., 1587., 1589.pantu, 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, 1692, 1716., 1756., 1757., 1765., 1943., 1946.pantu, lūdz piedzīt no /pers. B/ , bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/ Ls 285,21, kas sastāv no: pamatparāda Ls 120,00, procentiem Ls 49,85 un līgumsoda Ls 115,36. Bez tā, lūdz noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētājas /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, likumiskos nokavējuma procentus - 6% gadā no parāda pamatsummas līdz sprieduma izpildes dienai. Kā arī prasītāja lūdz piedzīt no /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/ par labu prasītājam tiesāšanās izdevumus. Vienlaikus prasītāja norāda, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{21}$pantu, 2013.gada 17.septembrī uz atbildētāju deklarēto dzīvesvietu adresēm tika nosūtīti prasības pieteikuma noraksti rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kam pievienots izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām. Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāju rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{21}$panta otro daļu (..) paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā (..).

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībnieki ir savlaicīgi informēti, 2013.gada 28.oktobrī nosūtot paziņojumu ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītāja juridisko adresi un atbildētāju prasības pieteikumā norādītajām dzīvesvietas adresēm. Saskaņā ar Civilprocesa likuma $56.^{1}$ panta 3.punktu, uzskatāms, ka pusēm tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi civillietas materiālus, tiesa atzīst, ka akciju sabiedrības ''Citadele Banka'' maza apmēra prasība pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

No lietā esošā 2012.gada 27.februāra AS ''Parex banka'' un AS ''Citadele banka'' Apliecinājuma Nr.2.7.3.2.-01/426 secināms, ka 2010.gada 1.augustā uzņēmuma pārejas rezultātā AS ''Parex banka'' mainījusi nosaukumu uz AS ''Citadele banka''. Bez tā, AS ''Parex banka'' nodevusi AS ''Citadele banka'', un pēdējā ir pieņēmusi visas tiesības un saistības, kas izriet no 13.09.2004. starp AS ''Parex banka'' un /pers. B/ noslēgtā Studējošā aizdevuma līguma Nr.PB/4.4-FA04/000210; 15.09.2004. starp AS ''Parex banka'' un /pers. C/ noslēgtā Galvojuma līguma Nr. Nr.PB/4.4-FA04/000210; 13.09.2004. starp AS ''Parex banka'' un /pers. B/ noslēgtā Studiju aizdevuma līguma Nr.PB/4.4-FA04/001074; 15.09.2004. starp AS ''Parex banka'' un /pers. C/ noslēgtā Galvojuma līguma Nr. Nr.PB/4.4-FA04/001074 (lietas 56.lapa).

Ar lietā esošo 2004.gada 13.septembra Studējošā aizdevuma līgumu Nr.PB/4.4-FA/04/000210, (turpmāk - Kreditēšanas līgums),

pierādīts, ka AS „Parex banka" un atbildētāja /pers. B/ noslēguši līgumu, saskaņā ar kuru atbildētājai /pers. B/ sociālajām vajadzībām piešķirts aizdevums ne vairāk kā Ls 2400, pirmā aizdevuma summas daļa 1.-3.studiju gadā veido Ls 60, bet otra aizdevuma summas daļa (sākot no 4.studiju gada) – Ls 60 apmērā. Saskaņā ar Kreditēšanas līguma 3.1.punktu, par izsniegtā aizdevuma lietošanu tiek aprēķināti aizdevuma procenti, ko atbildētājai /pers. B/ pienākums maksāt līdz katra kalendārā mēneša 14.datumam. Savukārt, gadījumā, ja atbildētāja /pers. B/ ir izslēgta no studējošo saraksta, nepabeidzot studijas, saskaņā ar minētā līguma 5.1.2.punkta noteikumiem, atbildētājai /pers. B/ bija pienākums uzsākt izsniegtās aizdevuma summas atmaksu ne vēlāk kā ar 3 (trešo) mēnesi pēc izslēgšanas no attiecīgās studiju programmas, un pilns atmaksas termiņš noteikts 5 (pieci) gadi no brīža, kad saskaņā ar līguma noteikumiem /pers. B/ jāuzsāk aizdevuma atmaksa. Minēto līgumu atbildētāja /pers. B/ parakstījusi, tas ir spēkā un nav apstrīdēts (lietas 10.lapa).

Saskaņā ar Latvijas Universitātes rektora 2005.gada 10.janvāra rīkojumu Nr.3.2/60. atbildētāja /pers. B/ izslēgta no studējošo saraksta (lietas 12.lapa).

Prasītājs savas ar Kreditēšanas līgumu uzņemtās saistības ir izpildījis, pārskaitot atbildētājai aizdevumu kopsummā Ls 300 apmērā, t.i. 2004.gada 26.oktobrī izmaksājot Ls 120, 2004.gada 15.novembrī – Ls 60, 2004.gada 14.decembrī Ls 60 un 2005.gada 14.janvārī – Ls 60 apmērā. Savukārt atbildētāja laika posmā no 2005.gada 6.aprīļa līdz 2008.gada 10.martam ir veikusi aizdevuma daļas –Ls 180,00 apmērā atmaksu prasītājam (lietas 16.-17.lapa).

Tiesai nav arī pamata apšaubīt, un lietā nav strīda par to, ka 2004.gada 15.septembrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. C/ noslēgts Galvojuma līguma Nr. Nr.PB/4.4-FA04/000210, saskaņā ar kuru atbildētāja /pers. C/ kā galvinieks apņēmās kā pats parādnieks atbildēt aizdevējam par aizņēmēja saistībām saskaņā ar Kreditēšanas līgumu (lietas 12.lapa).

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Atbildētāja /pers. B/ ir veikusi daļēju aizdevuma atmaksu, un neveicot regulāru aizdevuma pamatsummas un procentu atmaksu, ir izveidojies parāds.

Tā kā atbildētāja /pers. B/ nepildīja savas no Kreditēšanas līguma izrietošās saistības, prasītājs ar 2011.gada 12.decembra paziņojumu, kurš tika nosūtīts gan /pers. B/, gan /pers. C/, pamatojoties uz Kreditēšanas līguma 9.3.punktu, un atbilstoši Civillikuma 1589.pantam, vienpusēji atkāpās no kreditēšanas līguma ar 2011.gada 29.decembri (lietas 13.-15.lapa).

Kā norāda prasītājs, atbildētājas nav veikušas parāda atmaksu.

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto un parāda summas aprēķinu (lietas 16.-17., 18.-21., 22.-31.lapa) atbildētājai /pers. B/ izveidojies aizdevuma pamatsummas parāds Ls 120,00, procentu par aizdevuma lietošanu parāds Ls 49,85, bet par samaksas kavējumu aprēķināts līgumsods Ls 115,36 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāji paskaidrojumus par celto prasību nav iesnieguši un iebildumus pret prasībā minētajiem apstākļiem nav izteikuši, no kā secināms, ka atbildētājiem nav pamatotu iebildumu pret prasību. Tāpat atbildētāji nav iesnieguši pierādījumus, ka savas saistības pret prasītāju būtu izpildījuši un parādu būtu samaksājuši, kā to nosaka Civillikuma 1838.panta pirmā daļa.

Atbilstoši Civillikuma 1753.pantam, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu, bet minētā likuma 1757.noteikts, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu, procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1717.pants nosaka, ka (..) līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Savukārt Civillikuma 1720.pants noteic, ka kreditors var prasīt līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts, un, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Tiesa atzīst, ka puses līgumā vienojušās par līgumsoda apmēru, kā arī lietā ir gūti pierādījumi tam, ka atbildētāja /pers. B/ ir kavējusi aizdevuma pamatsummas un aizdevuma lietošanas procentu maksājumu atmaksas termiņus.

Tiesa atzīst, ka līgumsods ir saistību pastiprinājums un iedarbojas kā nelabvēlīgu seku draudi saistību neizpildes gadījumā. Līgumsoda apmēru ir noteikuši paši līdzēji, atbildētāja minētajam līgumsodam ir piekritusi.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmito daļu tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzējs un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts atzīst par netaisnīgiem līguma noteikumus, kuri uzliek

patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Izvērtējot pušu noslēgtā Kreditēšanas līguma nosacījumu 7.punktu, tiesa atzīst, ka tas noslēgts, nepārkāpjot patērētāja tiesības, kā arī aprēķinātais līgumsods ir samērīgs attiecībā pret parāda pamatsummu. Kā izriet no 2004.gada 15.septembrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. C/ noslēgtā Galvojuma līguma Nr.PB/4.4-FA04/000210, atbildētāja /pers. C/ apņēmās kā pats parādnieks atbildēt aizdevējam par aizņēmēja saistībām saskaņā ar Kreditēšanas līgumu.

Tiesu praksē pastāv uzskats, ka no procesuālā viedokļa kreditoram nevar liegt iespēju celt prasību vienlaicīgi pret galveno parādnieku un galvinieku (Civillikuma komentāri. Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs. prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā). Ievērojot minēto, tiesa atzīst par iespējamu noteikt, ka piedziņas neiespējamības gadījumā no galvenā parādnieka, piedziņa vēršama pret galvinieku /pers. C/.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, no atbildētājas /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētājas /pers. C/ par labu prasītājai piedzenams pamatparāds Ls 120,00, aizdevuma lietošanas procenti Ls 49,85 un līgumsods Ls 115,36.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu tiesa, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, atzīst prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot tā apmēru. Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu prasītāja lūgumu par tiesībām saņemt 6 (sešus) procentus no piedzenamā pamatparāda, par laiku līdz sprieduma izpildes dienai (izsolei) vai līdz brīdim, kad procenti sasniedz pamatparāda summu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, sakarā ar ko no atbildētājas /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētājas /pers. C/, par labu prasītājai piedzenami prasītāja samaksātie tiesas izdevumi, ko veido valsts nodeva Ls 50,00 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50.

Bez tam, atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, no atbildētājas /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, par labu valstij piedzenami lietā papildus radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 0,38 apmērā par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas noteikumus, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums atbildētājiem izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 41.panta pirmo daļu, 193., 195., 204[1]. un 250.[25] pantu, tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, /personas kods/, par labu AS ''Citadele banka'', reģistrācijas numurs 40103303559, pamatparādu Ls 120,00, līgumiskos procentus Ls 49,85, līgumsodu Ls 115,36 un tiesas izdevumus Ls 55,50, kopā Ls 340,71 (trīs simti četrdesmit lati, 71 santīms), maksājumu veicot uz prasītāja bankas norēķinu kontu AS „Citadele banka", LV95 PARX 0007 2669 4000 8, SWIFT kods: PARXLV22.

Noteikt prasītāja tiesības saņemt no /pers. B/, /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, /personas kods/, likumiskos nokavējuma procentus 6 (sešus) % no pamatparāda summas līdz sprieduma pilnīgai izpildei (izsoles dienai).

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 0,38 (nulle latu, 38 santīmi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: Saņēmējs: Tiesu administrācija NMR: 90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta numurs: LV51 TREL 2190 4580 1900 0. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un civillietu identificējoša informācija. Dokuments, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu, iesniedzams Jūrmalas pilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt atbildētājiem termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Jūrmalas pilsētas tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2013.gada 9.decembris.

Tiesnese B.Horuna